

ið, uttan so lögtingið var komið uppi og hevði tikið ábyrgd av óðrum vedhaldsþeninginum, sum er tann, ið torførast er at fáa til vegar. Tingsins partur av lánipeninginum er í lötuni 8 mill. kr., av teimum hevur tingið útvegað 6.600.000 kr., við láni frá sparikössum og bankum í Föroyum 4.460.000 kr. og frá danska statinum 2 mill. kr. Til samburð kann verða nevnt, at Kongeriget Danmarks Fiskebank í 1945/46 lænti fiskimonnum 693.397.52 kr. og at hansara útlán til samans 31. mars 1946 var 3.761.506.60 kr. Tað er tí mikil peningaábyrgd lögtingið eins væl og föroyskir lánistovnar, feløg og einstaklingar hava tikið sær uppá, og her mugu allir partar, lántakarar sum lángevarar, vita sína ábyrgd og skyldu til í felag at fáa best burtur úr tí risa verki, sum her er farið undir, upp á eitt ár at kalla at útvega Föroyum nóg nógvan og væl nýtiligan veiðireiðskap til næstu framtíð. Út frá tí frammanundan framfórda setir fiskivinnunevndin fram sína hugsan um tey ymsu punktini í umsókn skipseigaranna.

1. at lækka rentuna av lánunum úr vinnulánsgrunninum frá 5% niður í 3% og
3. at lánini gerast avdráttarfri tey tvey fyrstu árin og síðan avdragast uppá 20 ár:

Hetta fer ikki at bera til. Av vinnulánsgrunnins útlánsþeningi hevur lögtingið lænt meginpartin til at verða afturgoldnan uppá 10 ár og styttri tíð og mesta peningin til 4½% í rentu. Vinnulánsgrunnurin skal tí á hvørjum ári rinda aftur 437.000 kr. í avdráttarþeningi og fyrst 245.000 kr. í rentu (seinasta ár). Av einum meginluta av lánunum úr vinnulánsgrunninum varð av seinna hálvárgjaldi (desember 1946) galdið hvørki rentur ella avdráttur til tíðina. Nevndin heldur, at hetta man hava verið av tilviljum, og tí menn hava ikki hugsað um, hvussu neyðugt tað er, at lánini verða rentugoldin og avdrigin eftir avtali, um tað yvirhøvur er gjørligt. Um onkur skuldi hugsað á henda hátt at tvinga lögtingið at lækka rentuna og leingja avdráttartíðina, verður tað ikki vegurin. Tingið kann ikki leggja alla hesa rentu og avdráttarbyrði á tann einstaka skattaborgara, sum gjøgnum vinnulánsgrunnin stendur sum lángevari. Tað er nógmikið, at hann skal standa til svars fyri tap, sum kann koma at vera, av, at tað ikki eydnast nóg skjótt at fáa óll hesi skip, sum keypt eru til yvirpris, niðurskrivað til eitt virði, sum svarar til innlögur, sum tey um eini

tvey ár kunnu væntast at veita. Tí má verða lagt øllum lántakarum eina við, við rökiskapi og idni at royna at fáa sum mest møgult burtur úr fiskiskapinum hesi fyrstu árin, so skipini kunna koma niður í tað virði, sum ger tað møgult at driva tey, tá ið allar innlögur minnka. Tað er ov stóru munur, tá ið sigst at skip, ið hava fiskað fyri 5000 £, hava galdið hvørjum sitt og standa seg væl, meðan onnur, ið fiskað hava fyri 7000 £ hava onga skuld afturrindað. Teir skipaeigarar, sum av óhappi, maskinskaða ella aðrari orsök, teir ikki ráða fyri, verða soleiðis staddir, at teir eru ikki mentir at gjalda vinnulánsgrunninum rentur og avdrátt, mugu í góðari tíð gjølla greiða stýri grunnins frá sínum víðurskiftum og fiskivinnunevndin mælir tinginum til at biðja stýri vinnulánsgrunnins, tá ið prógvað er, at lántakarar ósekur er komin í trong peningakor og vón er til, at hann kann verða bjargaður við lagaligheit, tá at visa beinsemi viðvikjandi avdrátti og rentugjaldi. Tingið kann ikki fyriskipa almennar reglur hesum viðvikjandi, men stýri grunnins má taka avgerð í hvørjum føri sær.

2. at fáa tryggingargjaldið lækkað frá 6% niður í 4% við endurgjaldi í upplögu:

Fiskivinnunevndin má viðganga, at tryggingargjaldið er ein tyngjandi útreiðsla hjá snurriváðsförum, tá ið fiskiskapurin ikki er góður, men ótryggað kunnu förið ikki sigla, og eftir sum tryggingasbandið greiðir frá, er ógjørligt at lækka gjaldið enn, við tað at fyri árið ifjór lótu tey föroysku snurriváðsförini í tryggingargjaldið góðar 300.000 kr., meðan skaðakrav frá teimum var um 500.000 kr. Meginparturin av hesum mikla peningi er ikki beinleiðis fyri skaða, men fyri skaðhjál, sleiping í havn. Hvat ið latið verður fyri sleiping, tá ið tað eru útlendsk skip, ið veita hjál, er eitt, tey krevja alt tað, tey kunnu fáa, og Föroyingar eru ikki óðrvisi móti teimum, men tá ið Föroyingur hjálpir Föroyingi, má hann vera lagaligur og minnst, at tann hjálpin hann veitir í dag, kann verða honum til góðar seinni. Spreingja vit okkara föroysku trygging og skulu aftur fara at tryggja útlánda og senda pening út av landinum, sum annars kann byggja okkara vinnulív upp, tá hava vit mist meiri fyri minni. Tingið má tí biðja skipaeigarar vera lagaligar í kravi um endurgjald fyri veitta hjál til föroysk skip, so tryggingin kann koma at bera seg og gjaldið seinni vera lækkað.

4. at tingið veitir lán til útgerð til várs:

Fiskivinnunevndin kann ikki mæla tinginum til í ár at leggja pening av til hetta endamál, við tað at tað skuldi verið væl gjørligt at fingið hesi lán á vanligan hátt.

UPPSKOT

1. Tingið biður stýri vinnulánsgrunnins vera lagaligt við rentugjaldi og avdrátti frá lántakarum, sum ikki av egnum ávum eru komnir í so trong peningakor, at teir illa fáa rindað í lötuni.
2. Tingið biður lántakarar úr vinnulánsgrunninum og fiskimenn yvirhøvur minnst, at hvør tann, sum starvast við rökiskapi og idni, ger sitt til at leggja fasta grund undir tann stóra nýggja fiskifaraflota, sum allar Föroyar hava sett seg í skuld fyri at fáa til landið, og vera lagaligar í kravi um endurgjald fyri hjál, sum teir veita landsmonnum.
3. Tingið biður stýri tryggingarsambandsins hava í huga tað ið tryggingin er nóg stimbrað, at lækka tryggingargjaldið har ið mest ávarir.
4. Tingið biður stýri vinnulánsgrunnins gera lántakararnar úr grunninum kunnigar við tey sjónarmið, sum eru lögð fram í nevndarálitinum og visa til tann umráðandi týðning fyri okkara land, tað hevur, at lánini úr grunninum verða afturgoldin so skjótt sum gjørligt, so grunnurin kann veita hjál til at seta á stovn virkir á landinum eins væl og útfarmasigling og til veiðiskip sum hava lyft um lán. Teir einstøku skipaeigarar, veiðimenn eins og lángevarar í Föroyum harimillum vinnulánsgrunnurin, mugu allir síta sína ábyrgd út við idni, rökiskapi og hjálpssemi hvør móti øðrum, at stila móti tí felags endamáli, at bjarga landinum tann stóra, nýkeypta fiskiflota til brúks.

Fiskivinnunevndin, 31. mars 1947.

Jóansøkustevnan á Tvøroyri.

Tað ið alt ástendur við slikum fólkastevnu, har mest alt, ið dregur fólk saman, verður havt úti, er veðrið. Er veðrið vánaligt, oyðileggur tað alt; og á hesari stevnu var veðrið ikki í lagi.

Um morgunin, tá ið kappróð varð, var einki at klaga um. Hesin ítróttur, sum er so serliga föroyskur, er hann, ið ivaleyst damar Föroyingum best, og

sigast kann, at hesin kappróðurin var vakur og stuttligur at hyggja eftir.

Aftaná var kapprunnið, og veðrið helt seg eisini, meðan hetta fór fram.

Guðstænastan var hildin kl. 12, og kl. 3 skuldi so hondbollsleikur og fótballsleikur fara fram, og tá fór at regna.

Tað var tí ein ringur vøllur at spæla á. Tey spælandi vóðu í runu og vóru igjøgnum av runi og væti. Tað hindraði tí spælinum, og ikki er hugnaligt heldur at hyggja at í slikum líkindum.

Men um kvöldið til hin vanligu dansin vóru veðurgudarnir mildari og góvu fólk eina turra lótu. —

Tað er eitt, sum sagt kann verða í samburði við hesar fólkastevnur, sum nú fara at gerast so vanligar, at mangur heldur, at »programmið« gerst tynri ár undan ári. Tað eru hesir vanligu ítróttirnir, og tað er nakað, sum fólk hava so at siga hvønn sunnudag. Fólkafundur var eitt, sum hoyrði til t. d. Jóansøkuna; men hann er burturdottin. Um røður vóru endiliga ikki av teim bestu, so var tað hugnaligt og stuttligt at koma saman at sungið sangir til dömis.

Og skótarar eru nú víða hvar. Fingið í lag eina skrudgongu gjøgnum býin.

Eisini at skrytt við flöggum, har ítróttirnir fara fram.

Alt slikt hevur kanska ikki so nógv at týða, men tað evnar at seta ein dám av hátíð á stevnuna og skapa ein hugnaligan stemning á tey, ið komin eru saman.

Kappingarnar og leikirnir.

Róðurin: dreingjabátar Líðarbáturin og Apotekarabáturin. Líðarbáturin vann.

Skótarar av Tvøroyri og bátur úr Havn. Havnarbáturin vann.

Gentubátur av Tvøroyri og gentubáturin Silið úr Havn. Silið vann.

Tiggjumannaför. Suðuroyingurin av Tvøroyri og Havnarbáturin úr Havn. Suðuroyingurin vann.

Kapprenning:

Jonna Mikkelsen og Johanna Maria Thomsen. Henda seinra vann. Áki Dimon, Torkil Mortensen og Jenis Tummasarson. Áki Dimon vann. Kaj Mejer og Henning Thomsen, Kaj vann. Ebbe Larsen og Georg Sørensen. Georg Sørensen vann.

Hondbóltur og fót bóltur:

Gentulið av Tvøroyri og úr Vági. Vág vann 12—1.

Fót bóltur.

Tvøroyramenn og Vábingar. Tvøroyramenn vunnu 6—0.